

Edifici Carrer de Torelló, 16-18

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	C/ Torelló 16-18.
Emplaçament	A la part inferior del carrer de Torelló formant part d'una gran construcció quadrangular que unifica amb les finques núm. 2,4 i 6 del carrer de Sant Josep.
Alçada:	569,3
Coordenades:	
Latitud:	42.099571745707
Longitud:	2.2237363601175
UTM Est (X):	435812
UTM Nord (Y):	4661123

Classificació

Número de fitxa	08237 - 35
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XIV -XIX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Casa molt fragmentada i compartimentada en gran quantitat d'habitatges ja que una de les funcions principals era acollir nombrosos veïns nouvinguts durant l'era de la industrialització.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Número inventari	Sí. IPA. Núm. 23781
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Restringit
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada

Titular: 5813032DG3651S0001YR, 5813032DG3651S0002UT,
5813032DG3651S0003IY, 5813032DG3651S0004OU,
5813033DG3651,5813033DG3651S , 5813033DG3651S0004KU
0003JY, ,, 5813033DG3651S0002HT,
Autoria de la fitxa Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa: ds., 01/07/2023 - 08:18

Descripció

Construcció de gran volum i composta per una planta més aviat quadrangular que fa cantonada i xamfrà amb el C/Torelló, el C/ St. Josep i el C/ que baixa. Consta d'una planta baixa + 2 plantes pis + golfes cobertes amb teulada a quatre vessants de teula ceràmica àrab damunt de cavalls i llates de fusta i un llanternó central. L'edifici reuneix les característiques pròpies de les cases del període industrial de mitjans del segle XIX damunt de vestigis més antics. Val a dir que la finca manté la traça de les antigues muralles medievals per la banda sud i oest mig trossejada i alterada per l'obertura de noves finestres i balconeres. La composició de les façanes està organitzada mitjançant locals comercials a la planta baixa, balconeres al primer i segon pis i golfes amb un predomini del massís respecte el buit. Aquesta finca està unificada amb les núm. 2, 4 i 6 del carrer de Sant Josep. Malgrat tot manté encara la traça de l'antic parcel·lari amb les parets mitgeres de delimitació i els patis o horts de darrere les cases que limitaven amb les antigues muralles. Tots aquests elements queden embeguts per la moderna construcció que agrupa i unifica les antigues parcel·les en un sol i únic volum La façana del carrer Torelló té un predomini del massís respecte el buit amb les obertures distribuïdes regularment al llarg de la façana i unificant-se amb la finca núm. 2 i 4 del carrer de Sant Josep. Es compon de PB o hi ha la porta d'entrada als habitatges amb dues petites finestres situades a diferent nivell, un primer pis on hi ha sèries de balconeres simples que emmarquen finestres rectangulars amb els bastiments i marcs de maó ceràmic, i una planta segona amb la mateixa composició que la inferior. La façana és coronada per una barbacana de maó ceràmic sostinguda per permòdols també de ceràmica i formant un fris decoratiu. El mateix ràfec unifica la finca núm. 16 organitzada amb la mateixa composició que la núm. 18 ,es a dir amb sèries de finestres rectangulars alternades per balconeres amb sengles balcons de la mateixa tipologia que la finca núm. 18 i disposats a diferent nivell ja que segueixen la traça i el pendent del carrer. La façana del carrer de Sant Josep, pel fet d'estar situat en una cota molt més baixa incorpora arcades a la planta baixa i una sèrie de dues balconeres amb barana de forja que agrupen sèries de dues balconeres mentre que al pis superior són individuals. Correspon amb la façana principal. La darrera planta està composta per finestres rectangulars coronades per un arc molt rebaixat i emmarcades per un guardapols de maó ceràmic. L'acabat de la façana és mitjançant una cornisa de les mateixes característiques que la descrita. La casa a mans de nombrosos propietaris s'organitza en quatre ales al voltant d'un nucli central o caixa d'escapes que és il·luminada per un llanternó que sobresurt del pla de les cobertes i que té un acabat amb quatre vessants de teula ceràmica. L'aparell de la façana del núm. 16 està completament emmascarada per una capa d'enlluït i arrebossat de calç, mentre que la núm. 18 presenta la mateixa composició i en els punts on ha desaparegut deixa veure la fàbrica de còdols de riu, unts amb morter de calç i amb fragments de teula i maó ceràmic entre els junts. Les cantonades, bastiments de les obertures i elements decoratius són mitjançant maó ceràmic.

Observacions:

Tal i com hem comentat aquestes dues finques, especialment la façana sud coincideix amb la traça de les antigues muralles de Sant Quirze. és més la cantonada sud-est que mira a la boca del carrer genera una mena de xamfrà que ens permet recordar l'emplaçament de les antigues muralles i possiblement del portal del carrer de Torelló situat en aquest indret. Caldria realitzar un treball de documentació i anàlisi dels paraments de la finca de la part inferior per valorar l'existència de les restes d'aquestes

fortificacions, avui embegudes pels murs de la mateixa finca i emmascarades sota una capa d'enlluït i arrebossat de calç.

Història

Edifici que molt possiblement i com la resta d'edificis del carrer de Torelló tindria un origen medieval com a parcel·les rectangulars per acollir les antigues cases gremials. Amb el temps seria notablement ampliada i modificada fruit de les diverses ampliacions. No n'hem trobat massa documentació tot iensem que es va erigir per acollir els treballadors de les fàbriques Guixà. La casa aprofita restes de les velles fortificacions que es van erigir a mitjans del segle XIV. aprofitant la traça de l'antic camí ral que venint dels veïnats de la Foradada i les illa i el Sola així com també de Santa maria de Besora passava per l'eix C/ Torelló-plaça Major, C/plaça, i carrer Pont fins a sortir per l'altre costat molt a prop del pont pel denominat "portal del pont". Aquest nucli de cases que resultava ser una ampliació de la vella sagrera situada als voltants de l'antiga església de Sant Quirze i Santa Julita datada del segle X es va fortificar mitjançant unes muralles que estaven reforçades per torre circulars i quadrangulars tant a ponent mirant al Ter com també a llevant. Encara es conserven vestigis d'aquestes construccions al darrere de l'església i també al darrere de les finques del carrer del Pont, C/plaça, Plaça Major i en aquest cas el carrer de Torelló. En el cas que ens ocupa la finca aprofitaria l'angle sud-oest d'aquest recinte amb la traça de l'antic portal de Torelló situat al xamfrà de la finca amb aquest carrer. Val a dir que a nivell cadastral el parcel·lari coincideix amb els límits de les velles fortificacions les quals han quedat integrades i fossilitzades dins els murs del nou edifici.

Bibliografia

SERRALLONGA URQUIDI, JOAN (1998). Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo editorial
AMQ. Cuaderno de liquidaciones o amillaramiento. 1862. Sant Quirze de Besora

